

Groefondsanaanvraag

Opschaling duurzame PPS in het beroepsonderwijs

Vragen en antwoorden

Inhoud

Algemeen.....	3
Beoordeling en beslissing.....	7
Cofinanciering.....	7
Subsidiabele kosten.....	13
Voortgang (na toekenning).....	16

Algemeen

Wie kan subsidie aanvragen?

De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een onderwijsinstelling die verbonden is aan een duurzame publiek-private samenwerking OF aan deelnemers van een duurzame publiek-private samenwerking. Met het tweede wordt met name ruimte gemaakt voor verduurzaamde pps'en met een eigen entiteit en bedrijfstakscholen en soortgelijke initiatieven.

Wie ontvangt de subsidie?

De kaderregeling van EZK/ LNV vereist dat subsidiestromen via RVO rechtstreeks lopen naar de aanvrager(s).

In de begroting wordt duidelijk gemaakt welke organisatie de lead heeft bij de uitvoering van welke activiteit, inclusief de kosten en dekking (cofinanciering en subsidie). De subsidie gaat rechtstreeks naar de uitvoerende organisatie, die ook de resultaten bijhoudt.

Projecten moeten starten vóór schooljaar 2023-2024. Hoe hard is deze eis, als bijv. beschikking pas later wordt afgegeven?

Hard, projecten moeten starten voor schooljaar 2023-2024. Dat betekent niet dat alle activiteiten dan ook moeten beginnen, maar de formele start van de subsidieperiode moet liggen voor aanvang van het schooljaar. We gaan ervanuit dat de beschikking voor de zomer wordt afgegeven. Er is geen plan B.

Wat is de rol van de penvoerder?

De penvoerder is het aanspreekpunt voor RVO en verantwoordelijk voor het inzichtelijk maken van het project in termen van opzet, invulling, uitvoering. En draagt dus o.a. zorg voor transparantie over voortgang. De penvoerder draagt niet het financiële risico/ de verantwoordelijkheid voor het totaal. Elke aanvrager is verantwoordelijk voor het verzamelen van de resultaten voor de overall monitoring. De penvoerder kan natuurlijk ook zelf uitvoerder van een deel van het project zijn (en daarvoor subsidie ontvangen) en is dan (ook) verantwoordelijk voor de uitvoering en verantwoording over dat deel van het project.

Mag je ook een coöperatie oprichten en daar de project afhandeling in doen?

Ja, ook coöperaties kunnen penvoerder zijn.

Ontstaan er zonder (financieel leidende) penvoerder geen losse initiatieven?

In eerdere regelingen (via OCW/ DUS-i) lag het functionele en financiële leiderschap uitsluitend bij de leidende publiek bekostigde onderwijsinstelling. Bij deze regeling voor verduurzaamde pps'en wordt de gelijkwaardigheid tussen partners gestimuleerd. Dit kan zowel een voordeel als een nadeel zijn. We verwachten dat de orkestratiefunctie binnen het samenwerkingsverband goed wordt belegd in de uitvoering en de governance en zorgdraagt voor samenhang en synergie. Halverwege de subsidieperiode kan hierop eventueel worden bijgestuurd of afgerekend.

Wanneer gaat de regeling open?

De regeling gaat op 20 maart open en deze sluit op 17 april 2023.

Komt er een richtlijn over maximaal aantal pagina's voor de aanvraag?

Als richtlijn geldt een maximum van 30 pagina's per plan (regiovisie en plan van aanpak) exclusief 0-meting en begroting. In algemeenheid kan worden gesteld dat een commissie eerder wordt overtuigd als de noodzaak en kwaliteit van uitvoering concreet en puntig wordt uitgewerkt en onderbouwd. Hoe scherper en kernachtiger, hoe beter.

Hoeveel subsidie is er beschikbaar?

Voor de eerste vier jaar is maximaal 9 miljoen per aanvraag beschikbaar. Voor de tweede fase van twee jaar is per consortium 3 miljoen voorwaardelijk beschikbaar. De tweede fase hangt af van de evaluatie van alle 15 pps'en. Gezamenlijk staan we aan de lat om succes te realiseren.

Voor welke periode wordt subsidie verstrekt?

In eerste instantie voor vier jaar met een voortgangstoets per consortium halverwege na twee jaar.

Waar moet een aanvraag voor subsidie uit bestaan?

- a. gegevens over de aanvrager of aanvragers, waaronder het post- en bezoekadres en het rekeningnummer van de aanvrager of aanvragers;
- b. gegevens over de contactpersoon bij de aanvrager of aanvragers, waaronder de naam, het telefoonnummer en het e-mailadres;
- c. een regiovisie;
- d. een nulmeting;
- e. een plan van aanpak;
- f. een begroting;
- g. een samenwerkingsovereenkomst;
- h. een faseplan voor de eerste twee jaar;
- i. een supportletter van een provincie; en
- j. een publieksvriendelijke samenvatting van het plan van aanpak.

De regeling biedt geen exclusiviteit voor de 19 voorgeselecteerde PPS'en. Klopt het dat ook niet-geselecteerde pps'en een aanvraag in kunnen dienen.

In strikte zin klopt dat. Maar omdat aan de basis de provincie de aanvraag dient te onderschrijven, gekoppeld aan de thematische keuzes die mede door de provincies zijn bepaald, is de verwachting de aanvragen buiten de '19' minder kans van slagen zullen hebben.

Hoe moet de partnercategorie 'bedrijfsleven' worden gezien? Denk aan bijv. stichtingen die bedrijven vertegenwoordigen. Kunnen die ook cofinancieren?

Bedrijven en ondernemersverenigingen kunnen cofinancieren onder de noemer 'private partners'. De intentie van dit initiatief is natuurlijk om meer mkb aan te sluiten bij pps'en. Dat kan via een vertegenwoordigende organisatie als een ondernemersvereniging. De definitie 'bedrijfsleven' is vrij breed en beslaat feitelijk alles wat privaat is. Ook partijen met een publieke functie/ financiering zoals zorginstellingen vallen in deze categorie, mits die voldoende private inkomsten hebben om in te brengen. Een uitzondering hierop zijn bijvoorbeeld Waterschappen en gemeenten, ook wanneer deze een deel van het werkveld beslaan van de pps.

De gezamenlijke bijdrage van private partners dient minimaal 33% van de totale kosten te dekken.

Tellen bijdragen vanuit Politie en Brandweer ook mee als cofinanciering van het bedrijfsleven, en dus voor de vereiste 33%?

Een organisatie die voldoende private inkomsten heeft, kan een private bijdrage leveren. Politie en brandweer hebben geen private inkomstenstroom, dus die kunnen niet meetellen als private bijdrage.

Het consortium bestaat uit o.a. twee ondernemersverenigingen (Artikel 3.29.11 lid 1d). Deze partijen maken in een samenwerkingsovereenkomst afspraken over o.a. inzet (Artikel 3.29.12). Wat wordt verwacht van de afspraken die deze vertegenwoordigende partijen namens hun leden kunnen maken? (intentie voor inzet vs. hard commitment mbt. cofinanciering).

Kijk hierbij wat haalbaar is. Afhankelijk van de structuur van de ondernemingsvereniging kunnen zij een intentie of zelfs zwaardere samenwerkingsovereenkomst tekenen. Hoe concreter de

toezeggingen hoe sterker het verhaal. De beoordelingscommissie zal dit soort zaken wegen aan de hand van de criteria financiering en haalbaarheid en uitvoerbaarheid.

Dienen alle participerende partners in het consortium te voldoen aan de minimale 'pps-eisen' of geldt dat alleen voor de aanvragende partner van het consortium?

De basiseis is dat het consortium in de kern bestaat uit succesvolle en duurzame publiek-private samenwerkingsverbanden die voldoende basis bieden voor opschaling (een voldoende stevige, verankerde en productieve samenwerking). Ook andere (losse) partijen kunnen onderdeel zijn van het consortium. Er wordt geen eis gesteld aan de wijze waarop de samenwerking juridisch wordt geregeld. Een samenwerkingsovereenkomst (lichtste vorm waarin afspraken worden vastgelegd) kan derhalve voldoende zijn. Advies is een vorm te kiezen die het beste past bij de aard van het samenwerkingsverband, de partners en de sector.

Welke rol van provincies is wenselijk en/of vereist?

Provincies dienen ten minste de aanvragen te ondersteunen met steunbetuigingen/ adhesieverklaringen. Bij voorkeur nemen ze een financiële, en nog liever ook een inhoudelijke rol in de samenwerking. Provincies zijn immers mede-eigenaar van economische en arbeidsmarkt vraagstukken in hun regio die in de aanvraag worden opgepakt en mogen derhalve geacht worden actief te participeren in het mede oplossen van die vraagstukken. Een actieve rol van provincies kan de aanvraag sterker maken.

**Is het de bedoeling dat alles wat met subsidie wordt ontwikkeld voor onderwijs openbaar moet worden gepubliceerd/ beschikbaar gemaakt? (Artikel 3.X.15 - verplichtingen subsidieontvanger)
Wat als er ook cofinanciering van bedrijven mee is gemoeid en daaraan verbonden IP clausules gelden?**

Een samenwerkingsverband moet met subsidiemiddelen ontwikkelde onderwijsprogramma's en producten (al dan niet door derden) openbaar publiceren, vindbaar en toepasbaar maken. Op deze manier kunnen producten die met een subsidie zijn ontwikkeld, zoals (online) leermaterialen, examens etc. ook door anderen gebruikt worden. Dit draagt bij aan de brede kennisdeling over opleidingstrajecten voor werkenden en werkzoekenden die deze regeling (mede) als doel heeft. Naast het delen van de programma's en producten dient het samenwerkingsverband zelf actief mee te werken aan de kennisdeling door op landelijke of regionale bijeenkomsten de onderwijs gerelateerde uitkomsten van het project toe te lichten. Deze medewerking richt zich dus niet alleen op de bekostigde instellingen, maar ook op de niet-bekostigde instellingen die deelnemen aan het samenwerkingsverband.

De penvoerder en enkele partners zijn BTW plichtig maar sommige partners weer niet. Hoe kunnen we hier het beste mee omgaan? Is de subsidie in/ex BTW of zouden we dat per partner verschillend kunnen aangeven in de begroting?

Volg hiervoor de volgende link: [BTW bij subsidies \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/nl/btw-bij-subsidies)

Is met betrekking tot de subsidie er sprake van een prestatieverplichting met een toets op output of een inspanningsverplichting met een toets op input?

Het doel van opschaling is om meer output en impact te realiseren. In de monitoring ligt daarom de nadruk op (het perspectief op) doelrealisatie. Als er tussentijds onvoldoende perspectief is op het realiseren van de doelen dan kan de subsidie worden bevroren of gestopt. Dit is een verschil met bv. RIF waarbij de focus inderdaad meer op input ligt.

Bij de subsidie vaststelling aan het eind van het project wordt gekeken naar de gemaakte subsidiabele kosten. Als tijdens de uitvoering substantieel wordt afgeweken van het oorspronkelijke plan zal dat schriftelijk moeten worden gemeld (via het eHerkenning-systeem). RVO kan dan toetsen of hiermee niet te veel wordt ingeboet op de oorspronkelijke ambities (ahv. de criteria). Als norm geldt dat

financiële afwijkingen niet meer mogen zijn dan 25% op kostenpostniveau dan wel werkpakketniveau, per deelnemer.

Is er een aanbestedingsplicht voor bedragen hoger dan 212.000?

De normale regels gelden: als een subsidieontvanger aanbestedingsplichtig is, dan geldt dat ook voor kosten binnen dit project. De decentrale aanbestedingsdrempel is nu € 215.000.

De subsidie is bedoeld voor het opschalen van pps'en maar als een individueel bedrijf partner wil zijn in de aanvraag bij het NGF maar nog geen onderdeel is van een pps is dat dan mogelijk? Zo ja, mag dat een corporate zijn die niet binnen de MKB normen valt?

Zeker, in het partnerschap kunnen alle typen organisaties deelnemen, ook losse bedrijven. Grotere bedrijven mogen sowieso meedoen zolang de focus van de aanvraag maar ligt op mkb. De subsidie kan alleen gaan naar partijen die hiermee niet-economische activiteiten uitvoeren. In de praktijk zal de subsidie wrs. vooral bij onderwijsinstellingen landen.

Mogen WBSO uren gecombineerd worden met deze subsidie?

In theorie kan dit, maar dit zal in de praktijk wrs. niet voorkomen. WBSO is voor R&D binnen bedrijven. De subsidie zal in praktijk vermoedelijk vrijwel alleen bij onderwijsinstellingen terechtkomen. Bovendien is er nauwelijks overlap met R&D.

Kan in een individueel jaar de bijdrage vanuit het Groeifonds het maximum van 42% overschrijden, als het over vier jaar gemiddeld gelijk is aan de 42%?

Ja dat kan, de verhoudingen subsidie / cofinanciering worden berekend op basis van die 4 jaar.

Zijn de percentages en de ingezonden begroting daarna bindend, ofwel kan er voor de eerste twee jaar nog een gewijzigde werkelijk budget worden ingeleverd?

De uiteindelijke besteding kan afwijken van de begroting, daarvoor is het een begroting. Wanneer bij de tussentijdse voortgangsrapportage blijkt dat de realisatie van de cofinanciering sterk achterblijft t.o.v. de begroting is dit een zorgpunt en daarom onderwerp van gesprek.

Let wel: het consortium moet bij substantiële afwijkingen van het plan (bv. begrotingswijzigingen) dat schriftelijk melden (via het eHerkenning-systeem). Bv als een kostenpost meer dan 25% wijzigt, ook als dat geen gevolg heeft voor het subsidiebedrag, verschuiving van loonkosten naar kosten derden etc.. Van belang is dat RVO tijdig kan toetsen of door deze bijstellingen niet te veel wordt ingeboet op de oorspronkelijke ambities (en daarmee niet meer aan de criteria/voorwaarden wordt voldaan).

Moet de begroting in het format van RVO, of mag je je eigen format gebruiken?

Het format helpt u om er voor te zorgen dat de begroting voldoet aan de eisen van de regeling. Het format is niet verplicht maar om die reden wel sterk aangeraden.

Juridisch gezien is iedere kernpartner/subsidieontvanger dus verantwoordelijk voor zijn eigen begrotingsaandeel?

Ja dat klopt. In de systematiek van het EZK-kaderbesluit geldt dat iedere deelnemer verantwoordelijk is voor zijn eigen deel. De penvoerder is de partij die hierover met RVO communiceert. Uiteraard zijn alle partners gezamenlijk verantwoordelijk voor het welslagen van het project. Dus als er een partner wegvalt of niet aan de afspraken kan voldoen, wordt van het samenwerkingsverband als geheel verwacht daar een passende oplossing voor te vinden.

Beoordeling en beslissing

Hoe worden de aanvragen beoordeeld?

De aanvragen worden op hun eigen kwaliteit beoordeeld en gescoord aan de hand van criteria en op basis van die scores gerangschikt. Aanvragen worden hoger gerangschikt naarmate deze de doelstellingen van de regeling beter realiseren (volgens de criteria). Een aanvraag moet op alle criteria ten minste voldoende scoren om te kunnen worden gerangschikt. De adviescommissie draagt zorg voor intersubjectieve beoordeling.

Is er een overzicht van de KPI's waarmee in de aanvraag rekening te houden?

Bij de aanvraag stelt het consortium zelf smart-doelstellingen op waarbij een hogere score wordt toegekend indien de doelstellingen van het project (meer) ambitieus zijn qua bereik en de verwachte regionale impact op beroepsonderwijs, studenten, docenten, bedrijven en werknemers. Het format van de nulmeting kan hierbij wel inspiratie vormen welke indicatoren te kiezen.

RVO biedt aan een toets op volledigheid van de aanvraag uit te voeren. Dit zal ruim voor de deadline van 17 april dienen te gebeuren. Hoe lang heeft RVO nodig om feedback te geven?

RVO biedt een quick check aan op de begrotingen die u wilt aanleveren. Dat bieden we aan als service op voorwaarde dat we de begrotingen twee of drie weken voor de sluiting van u ontvangen. We willen hiermee assistentie bieden als u vragen hebt over hoe u de begroting moet invullen. In alle gevallen blijft u zelf verantwoordelijk voor het tijdig, volledig en juist indienen van de aanvraag.

De volledigheidstoets doet RVO na ontvangst van de aanvraag. Als u die 2 of 3 weken voor de einddatum indient, kan RVO deze toets nog doen en u in de gelegenheid stellen om aan te vullen. Als u daarna aanvraagt, is er geen garantie dat RVO nog voldoende tijd heeft om dit te doen. RVO heeft vele openstellingen lopen in april.

Cofinanciering

Welke methodes kunnen we hanteren voor berekening van subsidiabele kosten?

In de subsidiespelregels van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat kan voor de berekening van de subsidiabele kosten gekozen worden uit drie standaardmethodes: 1. vast uurtarief; 2. loonkosten plus vaste-opslag; 3. integrale kostprijsystematiek. Het is aan de consortia zelf om hierin een keuze te maken. Voor het vaste uurtarief (optie 1) wordt gewerkt met €80 p.u. Zie ook: [Subsidiespelregels EZK - Subsidiabele Kosten \(rvo.nl\)](#).

Voor de berekening van cofinanciering geldt alleen het vaste uurtarief van 80€ p.u.

Wat voor cofinanciering is mogelijk?

De cofinanciering van partners mag naast cash bijdragen ook bestaan uit bijdragen die in geld waardeerbaar zijn (in kind). Er kan bijvoorbeeld voor worden gekozen om deels te cofinancieren door middel van inzet van gastdocenten uit het bedrijfsleven, het beschikbaar stellen van oefenruimtes, faciliteiten of machines en de tijd die besteed wordt aan het ontwikkelen van een nieuw curriculum. Voor alle cofinanciering geldt dat daar een getekend stuk aan ten grondslag moet liggen (bijvoorbeeld de samenwerkingsovereenkomst, een beschikking, een raadsbesluit of een besluitenlijst of een schriftelijk vastgelegde concrete toezegging, waarin een bedrag wordt genoemd en die ondertekend is door de daartoe bevoegde persoon).

Geldt de inbreng van bedrijven in kind, bijv. in de vorm van gastdocenten, als cofinanciering?

In artikel 3.29.9, zesde lid, is vastgelegd dat de private partijen uit de duurzame PPS (niet zijnde de onderwijsinstellingen) ten minste 33 procent van de kosten van het project financieren. In de begroting worden alle kosten van project opgevoerd. Een deel daarvan kan voor subsidie in aanmerking komen. De financiering van minimaal 33% van de totale kosten moet door private partijen gebeuren. Deze financiering kan bestaan uit verschillende componenten bestaan. Namelijk cash bijdragen of uit zogenaamde in kind bijdragen. In kind bijdragen die kunnen meetellen voor financiering zijn loonkosten van personen die de private partijen kosteloos (in kind) inzetten voor het project, of kosten van materiaal bijvoorbeeld machines die kosteloos (dus in kind) ter beschikking worden gesteld aan het project.

Voor de waardering van deze in kind bijdragen voor loonkosten hanteert de private partij het standaard tarief van 80 euro per uur. Voor het berekenen van de waarde van in kind machines ter beschikking stellen, moet de systematiek worden gebruikt met afschrijfwarde die in het begrotingsformat staat.

Om de doelstelling van het programma te bereiken is van belang dat er sprake is van een solide PPS. Om die reden is in artikel 3.29.11 en in de bijlage uitgewerkt waar de PPS aan voldoet. In artikel 3.29.9, zesde lid, is vastgelegd dat de afspraken binnen de PPS over het uitvoeren van het project worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De eisen die aan die samenwerkingsovereenkomst worden gesteld zijn uitgewerkt in artikel 3.29.12. Het gaat dan onder andere over de inzet van mens en middelen. In artikel 3.29.9, zesde lid, is vastgelegd dat de private partijen uit de duurzame PPS (niet zijnde de onderwijsinstellingen) ten minste 33 procent van de kosten van het project financieren.

Hoe harder de afspraken zijn over de cofinanciering door private partijen hoe beter. Dus in de SOK mee tekenen van private partijen over hun private bijdrage en in de begroting is heel hard en varianten daaronder zijn minder hard.

We rekenen de aanvragers er dan bij de indiening niet hard op af (in de vorm van afwijzen wegens onvoldoende) maar laten de adviescommissie dit punt meewegen onder rangschikkingscriterium financiële haalbaarheid. Hoe harder commitment op private bijdrage is hoe hoger de adviescommissie het projectvoorstel kan beoordelen.

De subsidie die op grond van de regeling kan worden ontvangen voor kosten die voor subsidie in aanmerking kunnen komen, is duidelijk geen onderdeel van de financiering die private partijen voor deze regeling moeten leveren. De subsidie is een tegemoetkoming voor kosten van de projectdeelnemers. Voor de kostendefinitie zie Kaderbesluit art 10-14.

Kunnen investeringen van bedrijven in infrastructuur meegenomen worden als cofinanciering?

Ja, investeringen in infrastructuur door partners kunnen op basis van afschrijving in de begroting aan de kostenkant worden opgevoerd, en aan de financieringskant als bijdrage in kind. Het kan bijv. gaan om kosten voor nieuwbouw of verbouw van (opleidings)locaties of voor apparaten en machines. Wel zijn er restricties aan wat kan worden opgevoerd: het dient te gaan om de aanwending van machines in uren of het gedeelte van de faciliteiten die aan de samenwerking ter beschikking staan, gedurende de looptijd van de subsidieperiode.

Verder schrijft het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies over afschrijvingskosten voor:

“Afschrijvingskosten van apparatuur en gebouwen worden lineair berekend als fractie van de aanschafprijs op basis van bedrijfseconomische grondslagen en normen, met een minimale afschrijvingstermijn van vijf jaar.”

Kunnen we de investeringen als investering opvoeren en waarover we dan de Groeifondsbijdrage ontvangen in het eerste jaar of moet het worden opgevoerd als afschrijving over 4 jaar inclusief de kosten van financiering en dat we de Groeifondsbijdrage in 4 jaar ontvangen?

Investerings in hardware die speciaal voor het project worden gedaan dienen op basis van afschrijving te worden opgevoerd. Waarbij je rekening dient te houden met de aanwending van de apparatuur in uren of het gedeelte van de apparatuur die aan de samenwerking ter beschikking staan, gedurende de looptijd van de subsidieperiode. Op basis van gebruiksuren kan ook, wanneer dat is voor bv. apparatuur die niet specifiek voor dit project is aangeschaft. Verder schrijft het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies over afschrijvingskosten voor: "Afschrijvingskosten van apparatuur en gebouwen worden lineair berekend als fractie van de aanschafprijs op basis van bedrijfseconomische grondslagen en normen, met een minimale afschrijvingstermijn van vijf jaar." Zie hiervoor ook: [kosten apparatuur \(rvo.nl\)](http://rvo.nl). Onder de aanname dat met 'groeifondsbijdrage' de subsidie bedoeld wordt, en de investering nodig is voor het project en onder de niet-economische kosten valt.

Als de subsidiemiddelen naar verschillende partners (als uitvoerders van activiteiten) gaat, geldt dan voor elke aanvrager dat hij moet voldoen aan de cofinancieringseis van 58% (33% bedrijfsleven)?

En is er ook een risico dat subsidie moet worden terugbetaald als de cofinanciering uiteindelijk niet gehaald wordt?

Cofinanciering wordt getoetst op het niveau van de totale begroting en niet op het niveau van subsidiestromen per aanvrager. Er zal geen sprake zijn van terugbetalen, hooguit van het stopzetten van het project halverwege als de realisatie ver uit de pas loopt met de gestelde doelen.

In hoeverre kunnen de kosten voor stagebegeleiding meetellen als cofinanciering?

Kosten voor activiteiten die beschouwd worden als onderdeel van regulier bekostigd onderwijs zijn niet subsidiabel en de inzet van partners kan niet ingebracht worden als cofinanciering. In de regeling staat hierover het volgende als zijnde niet-subsidiabel (Artikel 3.29.5):

Kosten van de onderneming voor de begeleiding van studenten of werknemers gedurende de beroepspraktijkvorming, beroepsbegeleidende leerweg, duale leerroute of stage en voor daarbij verstrekte vergoedingen aan studenten;

Traditionele vormen van begeleiding zijn hiermee uitgesloten. In hoeverre de in de aanvraag voorgestelde vormen het traditionele paradigma volgen zal worden gewogen door de adviescommissie.

Zijn er eisen aan de verhouding subsidie-cofinanciering en aan de verhouding waarin publieke en private partners cofinancieren?

De cofinanciering vanuit het bedrijfsleven moet ten minste 33% van de totale kosten dekken. Dit is een gangbaar en werkbaar percentage gebleken, dat de participatie van het bedrijfsleven garandeert. De dekking van de totale kosten mag voor maximaal 42% uit subsidie uit het groeifonds bestaan.

Er is een voorwaarde toegevoegd dat subsidie niet meer dan 100% van kosten mag dekken. Wat is de bedoeling/meerwaarde van deze voorwaarde?

De grondslag voor de subsidie is de *totale kosten*. Dit is de optelsom van met subsidie gefinancierde kosten en de kosten die door de private en publieke partners worden gedragen (resp. private en publieke cofinanciering). De subsidie zal in praktijk vermoedelijk vooral landen bij de onderwijsinstellingen. Deze subsidie kan daarom voor individuele deelnemers hoger zijn dan 42% (immers, de bedrijven krijgen grosso modo geen of minder subsidie). Ergo, het percentage van 100% is opgenomen om niet méér subsidie vast te stellen dan de subsidieontvanger maakt aan subsidiabele kosten.

Is er een eis ten aanzien van de bijdragen van publieke instellingen (onderwijs/ regionale overheden)?

Als eis is gesteld dat ten minste 33% van de totale kosten wordt gedekt door bijdragen uit het bedrijfsleven. Het overige deel van de partnerbijdragen (tot een totaal van 58%) kan worden ingebracht door publieke partijen. Er is wel een eis voor support vanuit een provincie. De adviescommissie beoordeelt de kracht van het samenwerkingsverband op basis van de samenstelling en het getoonde commitment.

Hoe kan publieke en private cofinanciering uit andere subsidieregelingen zoals RIF meegewogen worden als zijnde cofinanciering in de begroting?

Krachtenbundeling, opschaling en tegengaan van versnippering staan centraal in deze regeling. Dat betekent dat we voortbouwen op bestaande samenwerking en de activiteiten daarbinnen. Middelen zijn ervoor om een samenhangend 'ecosysteem' te realiseren, en activiteiten op te schalen (zie de diverse categorieën daarvoor).

Dat betekent dat gedurende het project, er vrijwel altijd sprake zal zijn van een combinatie van projecten en financieringsstromen (zoals nu bij de meeste pps'en ook al). De bedoeling van deze ecosysteem-pps is om dit verder te stimuleren en de successen uit (kleinere) projecten op te schalen en te verduurzamen (de tweede 'valley of death'). En het is dus nadrukkelijk niet de bedoeling een nieuw project te starten die losstaat van die andere projecten.

Een voorbeeld van meewegen private cofinanciering. Stel er is een lopend RIF project dat nog 2 jaar duurt en uitsluitend met private cofinanciering wordt gefinancierd. Daarin zullen activiteiten zijn opgenomen om bijvoorbeeld 50 studenten te bereiken door middel van een keuzedeel, waarin bedrijven een rol hebben bij de uitvoering door middel van praktijkprojecten. Dit staat ook in de begroting van het RIF. Deze resultaten en financiering kunnen worden opgenomen in de nulmeting. Een opschalingsdoel kan zijn om dit voor nogmaals 150 studenten te realiseren. Dit past goed in het activiteitenplan. Daarnaast zullen de participerende partners (waaronder waarschijnlijk veel nieuwe bedrijven) ook het doel onderschrijven om dit op te schalen en deze praktijkprojecten aan te leveren. De private financiering van het gehele project (alle 200 studenten) past dan in de begroting. Door de betrokkenheid van het bedrijfsleven in de vorm van private cofinanciering in het RIF-project mee te wegen wordt meer subsidieruimte gecreëerd waarmee de additionele inzet kan worden gefinancierd die nodig is om meer praktijkprojecten op te halen voor 150 extra studenten. Ook kan dit indirect als hefboom fungeren voor meer cofinanciering van bedrijven (multiplier effect; normaal gesproken ook nodig om de extra projecten te kunnen uitvoeren; in dit voorbeeld wordt uitgegaan van schaalvoordelen en efficiënte uitvoering waardoor niet extra private cofinanciering nodig is).

Voorbeeld met begroting. In dit voorbeeld wordt bovenbeschreven RIF activiteit onder de actielijn 'Talentontwikkeling' opgeschaald van 50 naar 200 studenten (als 'plus' bovenop geplande opschalingsactiviteiten). Er zijn middelen nodig voor extra capaciteit om praktijkprojecten te ontwikkelen. In dit voorbeeld zijn twee verschillende begrotingen weergegeven: in het eerste voorbeeld zijn de lopende afspraken uit het bestaande RIF project niet meegewogen, in het tweede voorbeeld wel. Hierbij is gekozen voor fictieve (simpele) bedragen.

Te zien is dat als de bestaande RIF activiteit wél meegewogen wordt, dat eenzelfde effect heeft aan zowel de kosten- als de batenkant van de begroting: het nettoresultaat is daarmee nul (het is immers geen extra geld: de RIF-cofinanciering is reeds gealloceerd voor RIF-activiteiten). Maar de totale projectkosten nemen toe waardoor de voet voor de subsidieberekening verandert. De 'extra' €50.000 betekent in dit voorbeeld dat er voor het totale project potentieel €45.000 meer NGF subsidie aangevraagd kan worden. Ook wordt in dit voorbeeld nu een kleine 'plus' van € 5.000 aan additioneel private cofinanciering gerealiseerd (multiplier). Let wel, normaal gesproken neemt de private cofinanciering meer toe omdat in de extra projecten ook meer begeleidingsuren van bedrijven nodig zijn. In dit voorbeeld is die toename beperkt gehouden met als argument dat door schaalvergroting een efficiëntere aanpak mogelijk is.

Essentieel is hier:

- a) het meewegen van de RIF activiteit betekent *niet* dat activiteiten dubbel worden gefinancierd: RIF middelen zijn en blijven bestemd voor RIF-activiteiten; de nieuwe ruimte die ontstaat voor NGF subsidie wordt volledig besteed aan nieuwe activiteiten;
- b) er is een duidelijk verband tussen de RIF-activiteit en de opschalingsactiviteit (de een bouwt voort op de ander) *en* tussen de begroting en de activiteiten in het opschalingsplan.

Voorbeeld zonder meewegen RIF actielijn				
Kosten		Baten		
Actielijnen NGF Katapult:		Cofinanciering:		
- Versterken keten/ecosystemen	€ 100.000,00	- Bijdrage publiek – onderwijs	€ 200.000,00	17%
- Talentontwikkeling	€ 200.000,00	- Bijdrage publiek - overheden	€100.000,00	8%
- Innovatie beroepspraktijk	€ 300.000,00	- Bijdrage privaat	€ 400.000,00	33%
- Leven lang ontwikkelen	€ 400.000,00			
- Contextrijke leer/werkomgeving	€ 200.000,00	Bijdrage NGF	€ 500.000,00	42%
Totaal	€ 1.200.000,00	Totaal	€ 1.200.000,00	

Voorbeeld mét meewegen RIF actielijn				
Kosten		Baten		
Actielijnen NGF Katapult		Cofinanciering Actielijnen NGF:		
- Versterken keten/ecosystemen	€ 100.000,00	- Bijdrage publiek – onderwijs	€ 200.000,00	15%
- Talentontwikkeling (opschaling + extra projecten voor 150 studenten)	€ 250.000,00	- Bijdrage publiek - overheden	€100.000,00	8%
- Innovatie beroepspraktijk	€ 300.000,00	- Bijdrage privaat	€ 405.000,00	35%
RIF - projecten voor 50 studenten	€ 50.000,00	Private cofinanciering RIF	€ 50.000,00	
- Leven lang ontwikkelen	€ 400.000,00	Bijdrage NGF	€ 545.000,00	42%
- Contextrijke leer/werkomgeving	€ 200.000,00			
Totaal	€ 1.300.000,00	Totaal	€ 1.300.000,00	

Toelichting:

Geel gearceerd: meegewogen cofinanciering uit RIF

Lichtgroen gearceerd: verhoogd ten opzichte van begroting zonder RIF

Donkergroen gearceerd: opgeteld aandeel private cofinanciering

Loonverletkosten zijn niet subsidiabel, maar tellen ze wel mee in de bepaling van de omvang van de 33% private bijdrage? Dat wil zeggen dat op loonverletkosten geen subsidie uitgekeerd kan worden, maar wel meetellen voor de kosten?

Dat klopt, er kan geen subsidie ingezet worden om het ‘verlies’ aan productieve uren te compenseren, maar inzet vanuit werkgevers telt wel mee voor de cofinanciering.

Met betrekking tot loonverletkosten: welke partijen vallen onder het begrip ‘werkgever’? Alleen private partijen die minimaal 33% van de kosten moeten dragen of worden hier alle werkgevers bedoeld, dus ook alle onderwijsinstellingen en andere (semi) publieke partijen?

Als het gaat om de 33% private bijdragen dan geldt dat het alleen om private partijen kan gaan of om partijen die private inkomsten hebben van waaruit een private cofinanciering kunnen leveren (onderwijsinstellingen en regionale overheden vallen om die reden onder de publieke cofinanciering). Maar het algemene principe mbt. loonverletkosten geldt voor alle partijen, publiek én privaat, die iets inbrengen in het samenwerkingsverband. Het zijn allemaal arbeidsorganisaties,

werkgevers etc. In alle gevallen geldt dat ze niet tegelijk voor dezelfde uren kunnen cofinancieren én worden gecompenseerd uit subsidie.

Met betrekking tot loonverletkosten: wat wordt bedoeld met niet-productieve uren als gevolg van deelname aan subsidiabele activiteiten? Worden productieve uren als gevolg van deelname aan subsidiabele activiteiten niet aangemerkt als loonverletkosten?

De uren dat de medewerker niet voor het bedrijf aan het werk is maar deelneemt aan activiteiten in de ecosysteem-PPS mogen niet met subsidie gecompenseerd worden en tegelijk mee tellen als cofinanciering. Als je ze wel compenseert dan tellen ze als externe inhuur.

Met betrekking tot loonverletkosten: omdat er geen definitie is van werkbare uren, is de vraag hoe we de zin “..., voor zover die hebben geleid tot vermindering van de werkbare uren voor de werkgever” moeten lezen en wie bepaald wanneer er al dan niet sprake is van vermindering van de werkbare uren?

Aan de hand van een voorbeeld: elk uur dat een CNC-frees stilstaat omdat de CNC-fraser van dienst niet aan de machine werkt aan het primaire productieproces van de werkgever omdat hij/zij iets voor de samenwerking doet mag niet gecompenseerd worden met subsidie.

Loonverletkosten samengevat:

1. Basis principe: loonverletkosten is beschreven in de regeling om aan te geven dat:
 - a. Dit voor een bedrijf op zijn ‘balans’ de keerzijde vormt van geleverde in kind cofinanciering (je kunt een uur maar 1x inzetten).
 - b. Het voor dat bedrijf niet mogelijk is daarvoor gecompenseerd te worden uit subsidie, omdat dan het karakter van cofinanciering wegvalt. Het zijn in dit geval communicerende vaten.
2. Daarom is loonverlet niet subsidiabel en voor rekening van het betreffende bedrijf (immers: het is een investering in de pps in de vorm van cofinanciering).
3. Er zijn varianten denkbaar waarin (een gedeelte van) de inzet van werknemers toch kunt compenseren uit subsidie. Bijv. door de betreffende inzet tegen een tarief van 80€ voor externe inhuur in te boeken, die kosten zijn subsidiabel. Maar let op: dan valt de cofinanciering dus weg! De vraag daarbij is ook hoe je zo’n constructie voor het geven van trainingen (dus geen ontwikkeling of pilot maar exploitatie) op termijn gaat verduurzamen (zonder subsidie).

De cofinanciering dient door middel van een getekende cofinancieringsverklaring of intentieverklaring onderbouwd te zijn. Wat als ten tijde van de aanvraag nog niet precies duidelijk is hoe MKB partners de beoogde cofinanciering zullen invullen (omdat de precieze activiteiten en vereiste inbreng nog niet precies duidelijk is) en ze daar (dus) nog geen harde afspraken over kunnen maken?

De private bijdrage moet in de ondertekende samenwerkingsovereenkomst staan.

Wordt er over het geheel van het project naar de financieringsvoorwaarden (dus deel privaat en deel openbare financiering) gekeken of per subsidieontvanger?

Het criterium 33% private bijdrage geldt op projectniveau. Het subsidiepercentage van 42% is ook op projectniveau. De restrictie dat de subsidie maximaal 100% van de subsidiabele kosten mag zijn, geldt per subsidieontvanger.

Kan een deelnemer meer financiering krijgen dan de begrote kosten?

Kosten en financiering moet in evenwicht zijn per deelnemer. De kosten van een private partij die alleen cofinanciert telt mee in de 33%, het is een in natura bijdrage.

De kosten van subsidieaanvragers: hiervoor zoekt u dekking via subsidie(s), via een eventuele private cash bijdrage en een eventuele eigen bijdrage. De subsidie van 42% wordt over het project berekend, terwijl er ook partijen zijn die geen subsidie gaan krijgen (de private cofinanciers). Dat geeft ruimte

om de subsidieaanvragers een hoger percentage toe te kennen dan de 42%. De PPS moet dit financieringsplaatje samen kloppend krijgen. De subsidie mag daarbij per subsidieontvanger niet méér zijn dan de subsidiabele kosten.

Subsidiabele kosten

Wordt de subsidie gerelateerd aan totale projectkosten of alleen de subsidiabele kosten?

De subsidie bedraagt maximaal 42 procent van de totale projectkosten. Van die kosten moet 33 procent door private partijen zijn gefinancierd. Zie de voorgaande vraag. In artikel 3.29.3. is hierover dit vastgelegd.

De subsidie bedraagt maximaal 42 procent van de kosten van het project, met een minimum van € 4 miljoen en met een maximum van € 9 miljoen per aanvraag. In het tweede lid is de beperking opgenomen dat de subsidie niet hoger kan zijn dan 100 procent van de subsidiabele kosten. Welke kosten voor subsidie in aanmerking komen staan in hoofdstuk 4 van het besluit, aangevuld met artikel 3.29.5.

Hoe moet het begrip ‘economische activiteiten’ worden zien (Artikel 3.29.5, lid b; Artikel 3.29.15, lid 1)? Wat mag wel, wat mag niet?

Iedere activiteit waarbij goederen of diensten op een markt worden aangeboden is een economische activiteit. Maar ook als een specifieke onderneming of groep van ondernemingen op de een of de andere manier voordeel heeft bij de subsidie is er sprake van een economische activiteit.

Wat niet als een economische activiteit wordt/ kan worden beschouwd:

- Openbaar onderwijs dat binnen het nationale onderwijsstelsel wordt gefinancierd door de staat en onder staatstoezicht staat;
Activiteiten die het openbare onderwijs ondersteunen kwalificeren niet als staatssteun. Waar ondernemers worden gesteund, moet er door de onderneming een marktconforme vergoeding worden betaald.
- Makel- en schakelactiviteiten, mits deze activiteiten niet op een specifieke onderneming zijn gericht. Het gaat hier om het samenbrengen van bedrijven, overheid, studenten/scholieren, onderwijsinstellingen en gedaan wordt in het kader van onderwijs aan studenten/scholieren. Voorwaarden zijn:
 - o Niet selectief: andere bedrijven kunnen op basis van redelijke en transparante voorwaarden deelnemen;
 - o Kennisdelen: transparant, gratis, openbaar

Er is geen check nodig op de cofinanciering via de accountant?

Cofinanciers ontvangen geen subsidie en hoeven dus geen accountantsverklaring in te dienen. Wel wordt de realisatie van de cofinanciering gevraagd in de eindrapportage en meegewogen in beslissingen over vervolffinanciering.

Om de doelstelling van het programma te bereiken is van belang dat er sprake is van een solide PPS. Om die reden is in artikel 3.29.11 en in de bijlage uitgewerkt waar de PPS aan voldoet. In artikel 3.29.9, zesde lid, is vastgelegd dat de afspraken binnen de PPS over het uitvoeren van het project worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De eisen die aan die samenwerkingsovereenkomst worden gesteld zijn uitgewerkt in artikel 3.29.12. Het gaat dan onder andere over de inzet van mens en middelen. In artikel 3.29.9, zesde lid, is vastgelegd dat de private partijen uit de duurzame PPS (niet zijnde de onderwijsinstellingen) ten minste 33 procent van de kosten van het project financieren.

Hoe harder de afspraken zijn over de cofinanciering door private partijen hoe beter. Dus in de SOK mee tekenen van private partijen over hun private bijdrage en in de begroting is heel hard en varianten daaronder zijn minder hard.

We rekenen de aanvragers er dan bij de indiening niet hard op af (in de vorm van afwijzen wegens onvoldoende) maar laten de adviescommissie dit punt meewegen onder rangschikkingscriterium 5 financiële haalbaarheid. Hoe harder commitment op private bijdrage is hoe hoger de adviescommissie het projectvoorstel kan beoordelen.

De accountant tekent voor de kosten van de subsidieaanvragers zelf. Iedere subsidieontvanger die meer dan € 125.000 wil vaststellen, levert een controleverklaring aan.

Zijn accountantskosten subsidiabel? (m.n. van belang als andere partijen dan een onderwijsinstelling de aanvragende partij zal zijn)

De kaderregeling van EZK/ LNV vereist een accountantscontrole per aanvrager die meer dan €125.000 ontvangt. Deze verklaring hoeft na vier jaar te worden opgeleverd en betreft alleen de ontvangen subsidie.

De accountantskosten zijn niet subsidiabel maar is een investering vanuit de pps. Zie hiervoor ook de kaderregeling. De inschatting is dat deze kosten 3k€ - 5k€ zouden moeten bedragen voor 'leningen' hoger dan 125k€.

Zijn kosten die verbonden zijn aan de voorbereiding en het opstellen van een aanvraag subsidiabel?

Nee, deze zijn niet subsidiabel. Alleen redelijke kosten die direct verbonden zijn met de subsidiabele activiteit en gemaakt worden binnen de projectperiode zijn subsidiabel. Als vroegste moment hiervoor geldt het moment van indiening van de aanvraag.

Het opstellen van rapportages zijn niet subsidiabel?

De kosten voor het aanvragen van controleverklaringen en voor het maken van de rapportages over de voortgang komen op grond van de EZK subsidiekader niet voor subsidie in aanmerking. Het zijn administratieve lasten. De kosten voor het overige projectmanagement voor zover redelijke gemaakte kosten kunnen wel voor subsidie in aanmerking komen als loonkosten of kosten derden. Bij het rangschikken van de aanvragen wordt er getoetst of de begrote kosten in verhouding zijn. Bij de beoordeling van het aspect financiële haalbaarheid wordt o.a. getoetst of de kosten van het project in verhouding tot de opbrengsten en resultaten die in het plan van aanpak zijn beschreven. Of de kosten van de projectorganisatie/projectmanagement worden zo laag mogelijk gehouden en of de begroting anderszins vragen oproept.

Bedrijven kunnen toch ook subsidiabele activiteiten (niet economische) uitvoeren?

Bedrijven kunnen onder de voorwaarden die in de regeling staan voor bepaalde kosten een tegemoetkoming ontvangen in de vorm van subsidie (zie het vorige punt).

We hebben een private partner in ons consortium, die private onderwijs activiteiten uitvoert. Mag de subsidie van EZK (42%) ook over deze partij worden verdeeld?

De deelnemers aan het samenwerkingsverband (ook private partijen) kunnen onder de voorwaarden die in de regeling staan een tegemoetkoming ontvangen in de kosten voor de in de regeling beschreven activiteiten. Voor een aantal categorieën kosten kan geen subsidie worden ontvangen. Dit is bijvoorbeeld het geval voor kosten voor de uitvoering van het reguliere onderwijs, kosten die te maken hebben met economische activiteiten, kosten die samenhangen met de begeleiding van studenten of werknemers voor de beroepspraktijkvorming en kosten van bedrijven die ze maken voor het inkopen van opleidingsactiviteiten of contractonderzoek bij onderwijsinstellingen.

Is het mogelijk om een bedrijf die meedoet in een project deels tegemoet te komen in deze kosten? De gedachten daarbij was een deel van het subsidie bedrag in de vorm van een voucher terug te geven.

Subsidie kan niet naar economische activiteiten gaan, dus: nee. Sterker nog: een bedrijf moet marktconform betalen als ze individueel voordeel halen uit het project. Bijvoorbeeld voor het gebruik van een leeromgeving.

Mogen partners elkaar onderling facturen sturen, of een deel van de subsidie overdragen aan andere partners?

Subsidieaanvragers mogen elkaar geen facturen sturen. Subsidieontvangers mogen eventueel wel private cofinanciers inhuren die zelf geen subsidie ontvangen. Dit is dan echte inhuur: de subsidieontvanger betaalt de rekening en bepaalt dus ook wat er gebeurt. Dit is dan dus ook geen private cofinanciering.

Subsidie overdragen kan niet. De subsidie is voor de kosten die de deelnemer voor eigen rekening en risico maakt.

Een private cofinancier maakt een eventuele cash bijdrage over zonder daarvoor een factuur te ontvangen, dit is namelijk geen opdracht maar een samenwerkingsafpraak.

Mogen bedrijfsverenigingen of brancheorganisaties (bijv. VNO-NCW Midden, FME, KMU) ook een bijdrage in cash krijgen voor hun diensten/tijd in de vorm van a) organisatie van evenementen en b) de werving van bedrijven voor evenementen of gaat dat teveel richting marktverstoring?

Deze partijen kunnen alleen subsidie ontvangen als ze niet-economische activiteiten uitvoeren, en als ze een gescheiden administratie voeren tussen niet-economische en economische activiteiten (en aan alle andere voorwaarden en verplichtingen voldoen). Het kan ook anders: een onderwijsinstelling kan deze partijen inhuren (rekening houdend met alle regels die daarvoor gelden) en de kosten opvoeren onder kosten derden als het gaat om subsidiabele kosten. De volgende niet-subsidiabele kosten zijn uitgesloten:

- a. kosten van reguliere activiteiten van de onderwijsinstelling die op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs gefinancierd worden;
- b. kosten voor economische activiteiten;
- c. kosten van de onderneming voor de begeleiding van studenten of werknemers gedurende de beroepspraktijkvorming, beroepsbegeleidende leerweg, duale leerroute of stage en daarbij verstrekte vergoedingen aan studenten;
- d. kosten die de onderneming betaalt aan een onderwijsinstelling voor het afnemen van opleidingsactiviteiten of contractonderzoek;
- e. loonverletkosten.

Het kan nodig/wenselijk zijn om studenten te verleiden met een geldelijke vergoeding om deel te nemen aan de soort activiteiten die wij beogen. Niet alles is onderdeel van het verplichte curriculum, het gaat deel om extracurriculaire interactie met het MKB: in een kenniskring deelnemen en daar multidisciplinair, multilevel kennis en inzichten delen. Is het binnen de regels geoorloofd om een student zeg 20,- per uur te betalen voor zijn activiteiten?

Het ligt eraan of dit een subsidiabele activiteit is. Dit neigt al snel naar bevoordeling van individuele bedrijven en dan is dit niet subsidiabel.

Zijn er ook maximumtarieven aan externe inhuur?

Nee, de kosten moeten wel redelijk zijn, marktconform en transparant. En: één van de tendercriteria gaat over de kotenefficiëntie 'De doelstellingen worden op een zo kostenefficiënt mogelijke manier bereikt.'

Voortgang (na toekenning)

Komt er een voorschot van de subsidie na toekenning?

In de toekenningsbrief komt het bevoorschottingsritme te staan: de subsidiemiddelen worden jaarlijks overgemaakt. Inzet is om per september van elk jaar de middelen vooruit te betalen. In het derde jaar zal dit onder voorwaarde zijn van de voortgangsrapportage. De kaderregeling zal op dit punt nog om aanpassing vragen, daarom nog een kleine slag om de arm.

Hoe werkt het met partners die later toetreden?

Zie hiervoor [Subsidiespelregels EZK - Subsidiabele Kosten \(rvo.nl\)](#). De beslissingstermijn voor het behandelen van volledig duidelijke wijzigingsverzoeken bedraagt 13 weken nadat het verzoek is ontvangen en is afhankelijk van de complexiteit van het verzoek en de capaciteit bij RVO. Hiervoor is altijd een wijzigingsverzoek en toestemming van RVO nodig. Neem hierover vooral contact op met RVO voor overleg. Van belang is dat het einddoel overeind blijft, dan is in overleg veel mogelijk.

Wat is de beslissingstermijn op een wijzigingsverzoek?

Zie hiervoor [Subsidiespelregels EZK - Subsidiabele Kosten \(rvo.nl\)](#). De beslissingstermijn voor het behandelen van volledig duidelijke wijzigingsverzoeken bedraagt 13 weken nadat de het verzoek is ontvangen en is afhankelijk van de complexiteit van het verzoek en de capaciteit bij RVO. Hiervoor is een altijd een wijzigingsverzoek en toestemming van RVO nodig. Neem hierover vooral contact op met RVO voor overleg. Van belang is dat het einddoel overeind blijft, dan is in overleg veel mogelijk.

Uitvoering gaat altijd anders dan gepland: hoe gaan we daar praktisch mee om?

Essentiële wijzigingen altijd melden (als norm geldt dat financiële afwijkingen niet meer mogen zijn dan 25% op kostenpostniveau danwel werkpakketniveau, per deelnemer.) Neem contact op met RVO als u twijfelt of een wijziging essentieel is. Bv ook schuiven tussen begrotingsposten is een essentiële wijziging, ook al blijft het totaalbedrag gelijk.

Zie hiervoor [Subsidiespelregels EZK - Subsidiabele Kosten \(rvo.nl\)](#) (de tekst hiervan wordt op dit punt op het moment verduidelijkt). De beslissingstermijn voor het behandelen van volledig duidelijke wijzigingsverzoeken bedraagt 13 weken nadat de het verzoek is ontvangen en is afhankelijk van de complexiteit van het verzoek en de capaciteit bij RVO. Hiervoor is een altijd een wijzigingsverzoek en toestemming van RVO nodig. Neem hierover vooral contact op met RVO voor overleg. Van belang is dat het einddoel overeind blijft, dan is in overleg veel mogelijk.

Bij uitval van een partner komen ook de resultaten onder druk en dus ook de subsidie aan de anderen ...?

Dat is correct. Het samenwerkingsverband zal daar gezamenlijk een oplossing voor moeten vinden. Door bijv. een nieuwe partij met vergelijkbare inbreng aan boord te krijgen. Dat is inherent aan deze constructie van cocreatie, co-eigenaarschap. We verwachten op basis van het trackrecord van de pps'en dat jullie hiertoe in staat zullen zijn.

Meldt deze wijziging ook aan RVO via een wijzigingsverzoek. RVO zal de uittredende deelnemer vaststellen en ook bezien of het hele project nog door kan zonder dat de tendercriteria verzakken. Zorg dus samen voor een goed alternatief.

Als tussentijds een partner erbij komt, is het project ook al anders dan ingediend?

Hiervoor is altijd een wijzigingsverzoek en toestemming van RVO nodig. Zie subsidiespelregels. In geval van wijzigingen is altijd overleg met RVO nodig over hoe de wijziging bijdraagt aan het doel van het project.

De middelen en verantwoordelijkheid van uitvoering voor activiteiten liggen bij degene die de middelen ontvangt. Wat is het risico voor de andere partijen in het consortium?

De subsidie wordt verleend aan de deelnemers in het samenwerkingsverband. Elke deelnemer is voor zijn deel verantwoordelijk voor de uitvoering van de projectactiviteiten. De penvoerder is daarnaast aanspreekpunt voor het gehele project. Als er in een project zaken anders lopen dan gepland of misschien zelfs mis gaan dan is het de verantwoordelijkheid van de projectdeelnemers om dit via de penvoerder te melden aan RVO en het met elkaar op te lossen. Als dit niet lukt en er bijvoorbeeld een deelnemer uitstapt, zal RVO de deelnemer tussentijds vaststellen: bepalen op wel subsidiebedrag deze recht heeft. RVO zal ook bezien of het hele project nog door kan zonder dat de tendercriteria verzakken. Zorg dus samen voor een goed alternatief.

Wat betekenen de peer reviews na de 2x 2 jaren? Wat betekent dit voor de voortgang van het programma?

De reviews zijn vertrouwelijk en hebben het karakter van leren-van-elkaar en is niet (be)oordelend bedoeld. Met RVO is afgesproken dat zij wel inzage hebben in de jaarlijkse impactmeting maar niet in de uitkomsten van de reviews. Als blijkt dat de voortgang heel erg uit de pas loopt met het plan, dan zal Katapult het consortium wijzen op hun meldingsplicht. De uitkomsten review kan ook mee worden gestuurd bij de actualisatie van het plan halverwege.

Wat als we niet alle beoogde activiteiten uitvoeren? Welk risico lopen we?

U bent verplicht het project uit te voeren conform het projectplan. Voor wijzigingen moet u vooraf toestemming vragen aan RVO. Neem vooral contact op met RVO: in overleg is veel mogelijk! RVO zal wel bezien of de tendercriteria niet 'verzakken' door de wijziging. Als dat te negatief gaat uitpakken, zal RVO de subsidie stopzetten. Maar in overleg is er veel mogelijk, zeker als het consortium ernaar streeft om de kwaliteit van het project goed te houden.

Wat als de overkoepelende doelen van het consortium uit zicht raken?

U bent verplicht het project uit te voeren conform het projectplan. Voor wijzigingen moet u vooraf toestemming vragen aan RVO. Neem vooral contact op met RVO: in overleg is veel mogelijk! RVO zal wel bezien of de tendercriteria niet 'verzakken' door de wijziging. Als dat te negatief gaat uitpakken, zal RVO de subsidie stopzetten. Maar in overleg is er veel mogelijk, zeker als het consortium ernaar streeft om de kwaliteit van het project goed te houden.

Wat als de doelen van één partner niet behaald worden?

U bent verplicht het project uit te voeren conform het projectplan. Voor wijzigingen moet u vooraf toestemming vragen aan RVO. Neem vooral contact op met RVO: in overleg is veel mogelijk! RVO zal wel bezien of de tendercriteria niet 'verzakken' door de wijziging. Als dat te negatief gaat uitpakken, zal RVO de subsidie stopzetten. Maar in overleg is er veel mogelijk, zeker als het consortium ernaar streeft om de kwaliteit van het project goed te houden.

Wat is de verantwoordingslast over de subsidiemiddelen? (Accountantsverklaring)

De PPS maakt een eindrapportage. Iedere subsidieontvanger die meer dan € 125.000 wil vaststellen, levert een controleverklaring aan over de gerealiseerde subsidiabele kosten, met een verklaring van de accountant over de overige informatie, waarmee het eindrapport wordt bedoeld. Stuur het eindverslag dus mee naar uw accountant.

De penvoerder dient het vaststellingsverzoek namens alle subsidieontvangers in bij RVO. Voor subsidieontvangers die de integrale Kostrensystematiek toepassen, gelden aanvullende verplichtingen. En het kan zijn dat RVO naar aanleiding van het vaststellingsverzoek nog aanvullende vragen stelt of vervolgonderzoek doet. Meer informatie staat op: [Financiële verantwoording einde subsidieproject \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/financiële-verantwoording-einde-subsidieproject)

Wat is de verantwoordingsplicht rondom de cofinanciering?

Tussentijds: realisatie van de cofinanciering zal worden gemonitord door Katapult via de jaarlijkse kwantitatieve impactmeting en de tweejaarlijkse kwalitatieve peer review. Hier wordt geen bewijslast (bv. in de vorm van urenbriefjes of accountantscontrole) vereist. Focus ligt hierbij op de uitvoering van activiteiten en het commitment van de partners hieraan om de doelen te realiseren. Na het project: de gerealiseerde cofinanciering vermeldt u in het eindverslag.

Welke tussenfases en mijlpalen voorzien jullie in de uitvoering van de plannen?

De ecosysteem-pps'en kunnen (onder voorwaarden) voor 4 jaar subsidie ontvangen. Bij de aanvraag dient een plan van aanpak ingediend te worden, waarbij de eerste 2 jaar in detail is uitgewerkt en de laatste 2 jaar op hoofdlijnen. In mei 2025 dient een nieuw 'faseplan' voor de laatste twee jaar ingediend te worden. RVO beoordeelt na 2 jaar pps-ontwikkeling op basis van de voortgang op de KPI's of geld zal worden toegekend voor de laatste twee jaar. Na 4 jaar wordt het gehele programma geëvalueerd, op basis waarvan wordt besloten of er ook geld beschikbaar zal zijn voor een additionele 2 jaar.

Hoe moet ureninzet van partners (als cofinanciering) geregistreerd worden?

Hier is geen format voor. Een urenregistratie ligt voor de hand. Aangeraden wordt dit af te stemmen met de eigen controllers. Bij de eindverantwoording zal gevraagd worden om een controleverklaring van een accountant ten aanzien van de bestede middelen, niet op de cofinanciering.